

Daniel Kitabı — Yüz Doqquzuncu

Peyğəmbərliyin Üçqat Tətbiqinin Açılması: Vəhy Kitabının Doqquzuncu Fəslinin Peyğəmbərlik Əhəmiyyəti və Müasir İslahat Hərəkatı

Jeff Pippenger
2024-03-01

Vəhy kitabının doqquzuncu fəslinin birinci yarısı beşinci şeypuru — birinci vay halını — müəyyən edir, fəslin ikinci yarısı isə altıncı şeypuru — ikinci vay halını — müəyyən edir. Hər iki şeypur 1843 və 1850-ci illərin pioner cədvəllərində əyani şəkildə təsvir edilmişdir. Daniel kitabının on birinci fəslinin son altı ayəsi, zamanın sonunda, 1989-cu ildə Sovet İttifaqının süqutu ilə açıldıqda, yüz qırx dörd minin islahat hərəkatı başladı.

1989-cu ildə dərk edilən həqiqətlər arasında Müqəddəs Kitab tarixinin böyük islahatçı hərəkatları və onların hamısının bir-birinə paralel olduğu həqiqəti də var idi. Bütün peyğəmbərlər və buna görə də hər bir müqəddəs tarix, o cümlədən müqəddəs islahatçı hərəkatlar, yüz qırx dörd minin son böyük islahatçı hərəkatını, yəni üçüncü mələyin qüdrətli hərəkatını təsvir edir. Möhürləmə prosesi başladıqda, son yağışın səpilməsi də başlayır. 1989-cu ildə islahatçı hərəkatların açılması, ardınca isə 1992-ci ildə Daniel on birin son altı ayəsinin açılması, yeni və indiki həqiqət açılanda həmişə baş verdiyi kimi, müqavimət mühiti yaratdı.

Daniel on birinci fəslinin son altı ayəsinin həqiqətinə qarşı göstərilən müqavimət zamanı, Rəbb belə bir həqiqəti açdı ki, iki şahidin üzərində təsbit edildiyi kimi, bütpərəst Romanın peyğəmbərlik tarixi ilə papalıq Romanın peyğəmbərlik tarixinin birləşməsi müasir Romanın peyğəmbərlik tarixini müəyyən edir. Peyğəmbərliyin üçqat tətbiqi qaydası tanındı və bundan sonra xəyata qarşı müdafiə etmək, həmçinin həqiqəti müəyyənləşdirib təsbit etmək üçün istifadə olundu. Hər bir islahat xəttinin digər islahat xətləri ilə paralel olduğunu təsdiqləyən qaydalar və peyğəmbərliyin üçqat tətbiqi ilə əlaqəli qaydalar, Millerçi tarixdə təsbit edilmiş, istifadə olunmuş və nəşr edilmiş qaydalarla əvvəlcədən rəmləşdirildiyi kimi, üçüncü mələyin hərəkatında təsbit edilmiş qaydaların təməl daşı oldu.

Peyğəmbərliyin üçqat tətbiqi prinsipi, bir qayda olaraq, yüz qırx dörd minin hərəkatı üçün açıldı; çünki onlar son yağışın hərəkatıdır və üçüncü yayın İslamı son yağışın xəbəridir.

Peyğəmbərliyin üçqat tətbiqi prinsipi, Yəhuda qəbiləsinin Aslanı tərəfindən, üçüncü yayın İslamı 11 sentyabr 2001-ci ildə tarixdə zühur etməzdən xeyli əvvəl müəyyən edilmişdi; çünki O, xalqını Yeremyanın qədim yollarına qaytardığı zaman, Özünün axırxaman xalqının üçüncü yayın gəlişi ilə təmsil olunan xəbəri asanlıqla tanımasını istəyirdi.

Vəhy kitabının doqquzuncu fəslində təqdim olunan beşinci və altıncı şeypurlar barədə öncül anlayış, tarix tərəfindən ən möhkəm və ən aydın şəkildə dəstəklənən Vəhy kitabı parçası kimi qəbul edilirdi. Uriya Smit Vəhy kitabının doqquzuncu fəslə ilə bağlı təqdimatına tarixçi Keytin sözlərindən istifadə etməklə başlayır ki, məhz həmin məqamı vurğulasın.

“Bu şeypurun şərhı üçün biz yenə cənab Keithin yazılarından istifadə edəcəyik. Bu müəllif haqlı olaraq deyir: ‘Apokalipsisin hər hansı başqa bir hissəsinin tətbiqi barəsində təfsirçilər arasında, beşinci və altıncı şeypurların, yaxud birinci və ikinci vayların, sarasenlərə və türklərə aid edilməsi ilə bağlı olan qədər yekdil bir razılıq demək olar ki, yoxdur. Bu o qədər aydındır ki, onu demək olar ki, yanlış anlamaq mümkün deyil. Hər birini göstərən bir-iki ayə əvəzinə, Vəhyin doqquzuncu fəslinin bütövü, bərabər hissələr üzrə, hər ikisinin təsvirinə həsr olunmuşdur.’ Uriah Smith, Daniel and Revelation, 495.

Birinci və ikinci vayların fəsil bölgüsü, Məhəmməd tərəfindən təmsil olunan birinci yayın tarixini ayırır. Bu, coğrafi baxımdan tarixçi Aleksandr Keytin Sarasenlər adlandırdığı, bizim isə bu gün Ərəbistan adlandıracağımız məkanda yerləşir. Osman I tərəfindən təmsil olunan ikinci yayın tarixi isə, tarixçinin Türklər kimi müəyyən etdiyi, coğrafi baxımdan Türkiyədə yerləşir. Birinci yayın tarixi İslamın və Məhəmmədin doğulduğu yer olan Ərəbistanda yerləşmiş və orada yerinə yetmişdir. İkinci yayın tarixi isə Osmanlı imperiyasının doğulduğu yer olan Türkiyədə yerləşmiş və orada yerinə yetmişdir.

Birinci yayın tarixi, bir-biri ilə yeganə ortaq ittifaqı İslam dini olan müstəqil döyüşçülər tərəfindən Romaya qarşı yönəldilmiş bir müharibəni müəyyən edir. İkinci yayın tarixi isə, Xilafət adlanan təşkilatlanmış bir din və dövlət hakimiyyəti tərəfindən Romaya qarşı yönəldilmiş bir müharibəni müəyyən edir. Hər iki halda da — istər Məhəmmədin təmsil etdiyi tarixdə Romaya qarşı aparılan müstəqil müharibə, istərsə də Ottman, yaxud Osmanlı İmperiyasının təmsil etdiyi təşkilatlanmış müharibə olsun — müharibə üsulu qəfil və gözlənilmədən hücum etmək idi. Bu, həmin dövrün hərbi adəti olduğu kimi, bütün əsgərləri eyni rəngli mundirlərlə geyindirib, sonra onları bir xətt üzrə nizama salaraq irəli, odlu silah atəşi altına yürütməklə aparılan bir müharibə deyildi. “Assassin” sözü, İslamın qəfil və gözlənilmədən zərbə vurmaq şəklində olan müharibə üsuluna əsaslanır və adətən hücum edənin öz ölümünə də gətirib çıxarırdı.

“Assassin” sözü ərəb dilindəki “hashshashin” sözündən törəmişdir; bu söz isə “həşiş” və ya “kannabis” mənasını verən “hashish” sözündən gəlir. Bu termin ilkin olaraq orta əsrlər dövründə Yaxın Şərqdə fəaliyyət göstərən, gizli və fanatik Nizari İsmaili müsəlmanlardan ibarət bir qrupu ifadə etmək üçün işlədildi. Bu qrupun üzvləri öz məqsədlərinə çatmaq üçün siyasi sui-qəsdlərdən istifadə də daxil olmaqla, qeyri-ənənəvi və çox vaxt zorakı üsulları ilə tanınırdılar. Deyilir ki, onlar bəzən missiyalarına hazırlaşmaq üçün həşiş qəbul edirdilər və bu da Qərb aləmində “hashshashin” və ya “assassins” termininin işlənməsinə səbəb olmuşdur. Assasinlər orta əsrlər dövründə, əsasən Farsda və Suriyada fəal olmuş, həmin dövrdə müxtəlif siyasi münaqişələrdə və sui-qəsdlərdə mühüm rol oynamışlar. “Assassin” termini nəhayət Avropa dillərinə keçmiş və orada daha geniş mənada siyasi və ya hədəfli qətlər həyata keçirən şəxsləri ifadə etməyə başlamışdır.

Bu döyüş tərzı üç yayın mühüm peyğəmbərlik xüsusiyyətidir, çünki İslamın peyğəmbərlik rolu müharibə törətməkdir. İslam bir rəmz olaraq bütövlükdə müharibə ilə bağlıdır və Vəhy kitabının doqquzuncu fəslində birinci və ikinci vayların İslamı onların müharibəsinin təsviridir. Onların müharibəsi Vəhy kitabında, möhlət başa çatmazdan az əvvəl xalqları qəzəbləndirən fəaliyyət kimi müəyyən edilir.

Millətlər qəzəbləndilər, Sənin qəzəbin gəldi, ölümlərin mühakimə olunmalı olduğu vaxt yetişdi; qulların olan peyğəmbərlərə, müqəddəslərə və Sənin adından qorxanlara — kiçikdən böyüyədək — mükafat verməyin, yeri məhv edənləri isə məhv etməyin vaxtı gəldi. Vəhy 11:18.

“Millətlər” Allahın qəzəbi gəlməzdən dərhal əvvəl “qəzəbləndirilir”, və Vəhy kitabında təsvir olunduğu kimi, Allahın qəzəbi insan üçün möhlət başa çatdıqda gələn son yeddi bəladır. Ayədə üç nişanə vardır: millətlərin qəzəblənməsi, Allahın qəzəbi və ölümləri mühakimə etməyin vaxtı. Burada istinad edilən ölümlərin mühakiməsi, minillik dövr ərzində baş verən pis ölümlərin mühakiməsidir, 22 oktyabr 1844-cü ildə başlamış ölümlərin təhqiqat mühakiməsi deyil. Bacı Uayt aydın şəkildə bildirir ki, bu ayədəki üç nişanə bir-birindən fərqlidir və ayədə verildiyi ardıcılıqla baş verir.

“Mən gördüm ki, millətlərin qəzəbi, Allahın qəzəbi və ölümləri mühakimə etməyin vaxtı bir-birindən ayrı və fərqli idi, biri digərinin ardınca gəlirdi; həmçinin gördüm ki, Mikayıl hələ ayağa qalxmamaqla, indiyədək bənzəri olmamış məşəqqət vaxtı da hələ başlamamışdır. Millətlər indi qəzəblənməkdədir; lakin bizim Baş Kahinimiz müqəddəs məkanda Öz işini başa çatdırdıqda, O ayağa qalxacaq, intiqam libaslarını geyinəcək və sonra son yeddi bəla töküləcəkdir.

“Mən gördüm ki, dörd mələk dörd küləyi İsanın müqəddəs məbədidəki işi tamamlanana qədər saxlayacaq, və sonra yeddi son bəla gələcək.” Early Writings, 36.

Müqəddəs Kitabın son kitabında İslamın rolu millətləri qəzəbləndirməkdir və bunu müharibə vasitəsilə edirlər. Müqəddəs Kitabın ilk kitabında isə İslamın rolu, İsmayıl olaraq təmsil olunan İslama qarşı dünyada hər bir insanın əlini bir araya gətirməkdir.

Rəbbin mələyi ona dedi: “Bax, sən hamiləsən və bir oğul doğacaqsan; onun adını İsmayıl qoyacaqsan, çünki Rəbb sənin əzabını eşitmişdir. O, vəhşi bir adam olacaq; onun əli hər kəsə qarşı, hər kəsin əli də ona qarşı olacaq; və o, bütün qardaşlarının önündə məskən salacaq.” Yaradılış 16:11, 12.

“Əl” sözü bir rəmz kimi bütün bibliya rəmzləri kimidir və istifadə olunduğu kontekstdən asılı olaraq birdən artıq mənə daşıya bilər. Bibliya peyğəmbərliyində rəmz olaraq “əl” ən başlıca şəkildə müharibənin rəmzidir. “Vəhşi adam” kimi tərcümə olunan ivrit sözü vəhşi ərəb eşşəyi üçün işlədilən sözdür; bu da bir neçə mühüm peyğəmbərlik məzmunu daşıyır ki, onlardan biri budur: ərəb eşşəyi, at kimi, Equidae heyvanlar ailəsinin üzvüdür. Vəhy kitabının doqquzuncu fəslində, eləcə də Habaququn hər iki müqəddəs cədvəlində (1843 və 1850-ci il pioner cədvəllərində) at, üç vayın İslam tərəfindən təmsil olunan müharibəsinin rəmzi kimi istifadə olunur. İslamın ilk və son xatırlanması, Yaradılış kitabında və Vəhy kitabında təmsil olunduğu kimi, İslamı Equidae ailəsinin rəmzi ilə (eşşək və ya at) eyniləşdirir və hər ikisi İslamın rolunun “hər bir insana” (millətlərə) müharibə gətirmək olduğunu vurğulayır.

Vəhy kitabının DOQQUZUNCU fəslinin ON BİRİNCİ ayəsində İslamın xarakteri müəyyən edilir; çünki peyğəmbərlikdə xarakter ad ilə təmsil olunur. İslam üzərində hökmranlıq edən padşaha verilən ad, Yaradılış kitabında İslama dair həmin ilk istinadı əks etdirir; orada yazılmışdır ki, İsmayılın xarakteri və ya ruhu “bütün qardaşlarının hüsurunda məskən salacaq.” Bütün İslam

üzərində hökmranlıq edən padşah, əli “hər bir adama qarşı” olan İsmayılın ruhudur (onların padşahı).

Onların üzərində padşah var idi; o, dibsiz quyunun mələyidir. Onun adı ivrit dilində Abaddon, yunan dilində isə Apollyondur. Vəhy 9:11.

İstər İbrani dili ilə təmsil olunan Əhdi-Ətiqdə, istərsə də Yunan dili ilə təmsil olunan Əhdi-Cədidə, İslam dininin tərəfdarları üzərində hökmranlıq edən xarakter ya Abaddon, ya da Apollyon olaraq müəyyən edilir; bu adların hər ikisi “ölüm və məhv etmə” mənasını verir. Ölüm və məhv etmə, istər Əhdi-Ətiqdə, istərsə də Əhdi-Cədidə təmsil olunsun, İslamın xarakteridir. Eşşək və ya at simvolu ilə bağlı olaraq, İslamın hər bir tərəfdarının daxilində hökm sürən ruhun spesifik xüsusiyyətləri həm İslama dair ilk, həm də son istinadların ünsürləridir. Bu iki peyğəmbərlik xüsusiyyəti Alfa və Omeqanın möhürünü daşıyır. Sister White yüz qırx dörd min nəfəri həyata gətirən xəbəri üçüncü mələyin qüdrətli ordusu kimi müəyyən edərkən belə deyir:

“Mələklər, qopub azad olmağa və bütün yer üzünün səthi boyunca hücumla irəliləməyə çalışan qəzəbli at kimi təsvir olunan dörd küləyi saxlayırlar; o, keçdiyi yol boyunca viranəlik və ölüm gətirir.

“Əbədi dünyanın lap astanasında yuxuya gedəkmi? Süst, soyuq və ölü haldamı olaq? Ah, kaş ki, kilsələrimizdə Allahın Öz xalqına üfürdüyü Ruh və nəfəsi olaydı ki, onlar ayaqları üstə dursunlar və yaşasınlar. Biz yolun dar, qapının isə sıx olduğunu görməliyik. Lakin biz o sıx qapıdan keçdiyimiz zaman, onun genişliyi hədsizdir.” Manuscript Releases, volume 20, 217.

Dörd külək yüz qırx dörd min nəfərin möhürlənməsi zamanı tutulur və bu dörd külək öz izi boyunca “ölüm və dağıntı” gətirən “qəzəbli at”dır. 11 sentyabr 2001-ci ildə üçüncü və peyğəmbərlik tarixinə daxil oldu və “ölüm və dağıntı” gətirərək, ruhani izzətli diyara “qəfil və gözlənilmədən” zərbə vurduğu zaman “millətləri qəzəbləndirdi”. 7 oktyabr 2023-cü ildə isə üçüncü və “ölüm və dağıntı” yolunda irəliləməyə davam edərək, həqiqi izzətli diyara “qəfil və gözlənilmədən” hücum etdiyi zaman “millətləri” daha da “qəzəbləndirdi”. Birinci gözlənilməz hücum yüz qırx dörd min nəfərin möhürlənməsi dövrünün başlanğıcını qeyd etdi, 7 oktyabr 2023-cü il tarixli son hücum isə yüz qırx dörd min nəfərin möhürlənməsinin son dövrünün, yaxud “bağlanmasının” başlanğıcını qeyd edir. Əbədi dünyanın lap astanasında yuxuya gedəkmi?

Hər iki müqəddəs pioner sxemində birinci və ikinci vaylara aid İslam, döyüş atlarına minmiş islam döyüşçüləri vasitəsilə qrafik şəkildə təsvir edilmişdir. Hər iki təsvirin birincisində birinci yayın döyüş atı üzərində olan süvari əlində nizə tutur, ikinci yayını təmsil edən atın süvarisi isə tufəng atır. Bu fərq Vəhy kitabının doqquzuncu fəslində açıq şəkildə göstərilmişdir, çünki barıt məhz ikinci yayın tarixi dövründə ixtira edilmiş və ilk dəfə müharibədə istifadə olunmuşdur. Vəhy kitabının doqquzuncu fəslinin on yeddidən on doqquza qədər olan ayələrini şərh edərkən, Uriah Smith aşağıdakıları qeyd edir:

“Bu təsvirin birinci hissəsi bu atlıların zahiri görkəminə aid ola bilər. Rəngi ifadə edən “od” qırmızını bildirir; “od kimi qırmızı” ifadəsi tez-tez işlədilən bir deyimdir; yaqutçiçəyi, yaxud sümbül, mavini; kükürd isə sarını bildirir. Və bu rənglər həmin döyüşçülərin geyimində böyük ölçüdə üstünlük təşkil edirdi; belə ki, bu baxışa görə, təsvir qırmızı, yaxud al-qırmızı, mavi və

sarı rənglərdən əsasən ibarət olan türk hərbi geyiminə tam dəqiq şəkildə uyğun gəlirdi. Atların başları güclərini, cəsarətlərini və vəhşiliklərini ifadə etmək üçün zahirən aslan başları kimi idi; ayənin son hissəsi isə, şübhəsiz, o zaman yalnız yenicə tətbiq olunmağa başlanmış barıtın və odlu silahların müharibə məqsədləri üçün istifadəsinə işarə edir. Türklər odlu silahlarını at belində ikən işlətdiklərinə görə, uzaqdan baxan müşahidəçiyə, müşayiət edən lövhədə göstəriləndi kimi, odun, tüstünün və kükürdün atların ağızlarından çıxdığı görünərdi.”

“Türklərin Konstantinopola qarşı yürüşlərində odlu silahlardan istifadə etmələri barədə Elliott (Horae Apocalypticae, Cild I, s. 482–484) belə deyir:— ‘İnsanların üçdə birinin qırılmasına, yəni Konstantinopolun ələ keçirilməsinə və bunun nəticəsi olaraq Yunan imperiyasının məhvində səbəb olan şey “od, tüstü və kükürd”, yəni Məhəmmədin artilleriyası və odlu silahları idi. Onun Konstantin tərəfindən əsasının qoyulmasından bəri artıq min yüz ildən də çox vaxt keçmişdi. Bu müddət ərzində qotlar, hunlar, avarlar, farslar, bulqarlar, sarasinlər, ruslar və hətta osmanlı türklərinin özləri ona düşmən hücumları etmiş və ya onu mühasirəyə almışdılar. Lakin istehkamlar onlar üçün keçilməz idi. Konstantinopol sağ qaldı və onunla birlikdə Yunan imperiyası da. Buna görə Sultan Məhəmmədin maneəni aradan qaldıracaq şeyi tapmaq təşvişi vardı. “Konstantinopolun divarını dağıda biləcək qədər böyük bir top tökə bilərsənmi?” — deyər o, onun tərəfinə keçmiş top ustasından soruşdu. Sonra Ədirnədə tökməxana quruldu, toplar töküldü, artilleriya hazırlandı və mühasirə başlandı.’

“Tamamilə diqqətəlayiqdir ki, Qiyamət vəhyinin həmişə qeyri-şüari şərhçisi olan Gibbon, Yunan imperiyasının son fəlakəti barədə öz bəlağətli və təsirli nəqlində müharibənin bu yeni vasitəsinə təsvirinin ön planına çıxarır. Buna hazırlıq olaraq, o, barıtın yaxın zamanlarda ixtira edilməsinin tarixçəsini — ‘şorə, kükürd və kömür qarışığını’ — verir; onun Sultan Murad tərəfindən daha əvvəl işlədilməsindən, habelə, bundan əvvəl deyildiyi kimi, Məhəmmədin Ədirnədə daha böyük toplar tökmək üçün yaratdığı tökməxanadan danışır; sonra isə mühasirənin gedişində belə təsvir edir ki, ‘nizə və ox atəşinin dalğaları müşkət və top atəşinin tüstüsü, səsi və alovu ilə müşayiət olunurdu;’ necə ki, ‘Türk artilleriyasının uzun cərgəsi divarlara yönəldilmişdi, on dörd batareyə eyni anda ən əlçatan nöqtələrə guruldayırdı;’ necə ki, ‘əsrlər boyu düşmən zorakılığına qarşı dayanmış istehkamlar Osmanlı topları tərəfindən hər tərəfdən dağıdılmış, çoxlu yarğanlar açılmış və Müqəddəs Romanus qapısı yaxınlığında dörd qüllə yerlə-yeksan edilmişdi;’ necə ki, ‘xətlərdən, qalyalardan və körpüdən Osmanlı artilleriyası hər tərəfdən guruldadıqca, düşərgə və şəhər, yunanlar və türklər yalnız Roma imperiyasının son xilasına və ya məhvində son qoyula biləcək bir tüstü buluduna bürünmüşdü;’ necə ki, ‘ikiqat divarlar topları tərəfindən bir xarabalıq yığınınə çevrilmişdi;’ və nəhayət, türklər ‘yarğanlardan keçib qalxaraq,’ ‘Konstantinopol ram edildi, onun imperiyası devrildi və dini müsəlman fəthlər tərəfindən torpağa tapdalandı.’ Deyirəm, tamamilə diqqətəlayiqdir ki, Gibbon şəhərin ələ keçirilməsini və bununla da imperiyanın məhvini Osmanlı artilleriyasına nə dərəcədə açıq və təsirli şəkildə aid edir. Çünki bu, bizim peyğəmbərliyimizin sözlərinə şərhdən başqa nədir? ‘Bunların bu üçü ilə adamların üçdə biri öldürüldü, ağızlarından çıxan od, tüstü və kükürdlə.’”

““18-ci ayə. İnsanların üçdə biri onların ağızlarından çıxan od, tüstü və kükürdlə öldürüldü. 19. Çünki onların qüdrəti ağızlarında və quyruqlarındadır; zira quyruqları ilanlara bənzəyirdi, başları var idi və onlarla zərər verirlər.””

“Bu ayələr tətbiq edilmiş yeni müharibə üsulunun ölümçül təsirini ifadə edir. Məhz bu vasitələrin — barıtın, odlu silahların və topların — köməyi ilə Konstantinopol nəhayət məğlub edildi və türklərin əlinə verildi.” Uriah Smith, Daniel and Revelation, 510–514.

Üçüncü vaxt halının tədqiqini növbəti məqalədə davam etdirəcəyik.

“Keçən gecə yuxudan oyandım və zehnim üzərində böyük bir yük var idi. Mən qardaş və bacılarımıza bir xəbər çatdırırdım; bu, Müqəddəs Ruhun qəbul edilməsi və onun insan vasitələri ilə fəaliyyəti barədə yanlış nəzəriyyələri müdafiə edən bəzilərinin işi ilə əlaqədar xəbərdarlıq və təlimdən ibarət bir xəbər idi.

Mənə belə öyrədildi ki, 1844-cü ildə vaxtın keçməsindən sonra qarşılaşmağa çağırıldığımız fanatizmə bənzər bir fanatizm xəbərdarlıq işinin son günlərində yenidən aramıza daxil olacaq və biz bu şərtlə ilkin təcrübələrimizdə ona qarşı durduğumuz kimi, indi də eyni qətiyyətlə qarşı durmalıyıq.

“Biz böyük və təntənəli hadisələrin astanasında dayanmışıq. Peyğəmbərliklər yerinə yetir. Qəribə və mühüm tarix göyün kitablarında qeydə alınır—elə hadisələr ki, onların Allahın böyük günündən az sonra əvvəl baş verəcəyi bəyan edilmişdi. Dünyada hər şey qeyri-sabit vəziyyətdədir. Millətlər qəzəblənmişdir və müharibə üçün böyük hazırlıqlar görülür. Millət millətə, padşahlıq padşahlığa qarşı qəsd qurur. Allahın böyük günü sürətlə yaxınlaşır. Lakin millətlər müharibə və qan tökmək üçün öz qüvvələrini topladıqları halda belə, mələklərə verilən əmr hələ də qüvvədədir ki, Allahın qulları alınlarında möhürlənənədək onlar dörd küləyi saxlasınlar.” Selected Messages, book 1, 221.